

Effectief en efficiënt leren met de omgeving in negen fasen

Colofon

Deze brochure is geschreven in het kader van het WURKS-project "*Ondernemende Studenten in de Twentse Stadsranden*" in opdracht van het Ministerie van EZ.

Meer informatie / office.ecs@wur.nl

Tekst / Judith Gulikers (WUR-ECS), Carla Oonk (WUR-ECS), Marijke Dijkshoorn-Dekker (WUR-LEI) en Harry Kortstee (WUR-LEI) m.m.v. Leonore Noorduyn

Eindredactie / Ria Dubbeldam,
GAW ontwerp + communicatie

Vormgeving / Cecile van Wezel, Miek Saaltink,
GAW ontwerp + communicatie

Druk / Mediacenter, Rotterdam

© **December 2013**

Wageningen University & Research centre,
Wageningen, Nederland, Leerstoelgroep Educatie-
en competentiestudies (ECS) en LEI in opdracht
van het Ministerie van EZ.

De waaier is bedoeld als werkdocument en mag
worden aangepast voor eigen gebruik binnen de
gebruikerscontext.

Leren met de omgeving

Leren met de omgeving kent vele namen

- zoals regioleren, ondernemerschapsleren, buitenschools leren of netwerklernen;
- kan plaatsvinden in verschillende varianten. Projecten variëren van klein (1 project waarin 1 student, 1 docent en 1 ondernemer samenwerken aan een concreet vraagstuk) tot groot (scholen draaien mee in een meerjarige regionale kennisagenda met diverse en parallellopende projecten).

Klein of groot? Efficiënt samenwerken is altijd een bepalende factor.

Succesvol leren met de omgeving

Je bent als docent betrokken bij projecten met en in de regio. Je wilt deze projecten graag efficiënt en succesvol oppakken en afronden. Maar je vraagt je af...

- Waar moet ik in hemelsnaam beginnen?
- Wat hebben mijn studenten en ik de regio te bieden?
- Wat kunnen de regio en wij van elkaar leren?
- Hoe kom ik van een globale regiovraag tot een precieze vraag, waarmee mijn studenten goed aan de slag kunnen?
- Hoe houd ik mijn contacten warm?
- Hoe zorg ik ervoor dat iedereen aan het einde tevreden is?
- Hoe kweek ik animo voor een vervolg?

Gebruik de waaier!

Gebruik de waaier

De waaier brengt in één oogopslag alle fasen van een project in de regio in beeld.

De waaier:

stelt je de kritische vragen die nodig zijn om in actie te komen in deze fasen

benoemt concrete acties

biedt suggesties voor gereedschappen

Moet ik alles doen?

Nee, dat hoeft niet.

Je kunt deze waaier van voren naar achteren doorlopen om een overzicht te krijgen van alle fasen in een regioproject. Maar de waaier kan ook dienen als handvat bij het uitvoeren van een specifieke activiteit of als je ergens vastloopt.

Tools

De tools zijn gereedschappen die je helpen om een activiteit goed uit te voeren. Bij iedere fase staat een selectie van mogelijke tools.

De weblinks naar deze tools vind je achterin de waaier. De lijst is zeker niet uitputtend. Daarom vind je achterin ook zoektermen waarmee je zelf verder kunt googelen.

1

vooraf

Onze meerwaarde

Wat kan en wil jij met jouw studenten
bijdragen aan de regio?
Onderzoek jullie meerwaarde!

Waarmee kun jij een goede bijdrage leveren aan het oplossen van een complex vraagstuk?

Actie

- Zet op een rij wat jouw unieke kwaliteiten zijn.
- Vraag aan jouw studenten wat zij zouden willen leren van projecten in de regio.
- Zet samen met jouw studenten op een rij wat hun unieke kwaliteiten zijn op hun onderwijsniveau.
- Benoem de kansen voor je school in deze regio.
- Benoem wat je met jullie kwaliteiten kunt bieden aan de regio.

Wat kan de regio bijdragen aan je eigen leren als docent en aan het leren van je studenten?

Actie

- Motiveer waarom je met je studenten de regio in wilt.
- Identificeer welke aspecten in de regio aanwezig moeten zijn om het leren tot een succes te maken.

Welke kenmerken moet een opdracht hebben, zodat deze geschikt is voor jouw studenten?

Actie

- Benoem welke kenmerken een passende opdracht voor jouw studenten heeft ten aanzien van:
 - vakgebieden; inhoud; aan te spreken werkprocessen; type vraagstuk (uitvoerend, strategisch, analytisch); omvang en looptijd; samenwerking met anderen (veel of weinig externe partijen, met verschillende vakgebieden enz.).
- Benoem welke soorten opdrachten je juist niet van toepassing vindt bij het onderwijsniveau van je studenten.

Is samenwerking met andere onderwijsniveaus zinvol?

Actie

- Benoem wat jouw studenten kunnen leren door samen te werken met studenten van andere onderwijsniveaus.
- Bespreek hoe studenten van verschillende onderwijsniveaus elkaar kunnen versterken.
- Maak een lijstje met voorwaarden om de samenwerking met andere onderwijsniveaus goed mogelijk te maken.

NB. Bovenstaande acties doe je bij voorkeur samen met studenten. Dit vergroot de betrokkenheid en daardoor het begrip en de motivatie bij studenten vanaf het begin!

Tools

1. Rapport "Versterken van de positie van de school in de regio".
2. Formats "Koppeling regioprojecten aan werkprocessen".
3. Nieuwsbrief "Optimaal leren in regioleren: wat kunnen studenten leren in regioleren en hoe leren ze het meest?"
4. Inspirerend voorbeeld: Kenniswerkplaats Noord-Holland Noord (You Tube film).
5. Inspiratie op Themaside Regioleren: informatie, materiaal en voorbeelden van kenniswerkplaatsen en regioprojecten. Tools voor student, docent, organisatie en regio.
6. Procedure projecten Groene Kennispoort Twente.

2

De werkelijke vraag

Hoe haal je de werkelijke vraag boven water?
Zorg voor een concrete vraag die voor iedereen helder is!

Is er één helder en duidelijk vraagstuk?
Zo ja, dan...

Actie

- Formuleer een duidelijke projectvraag waaraan jullie concreet kunnen werken en check of student(en), docent(en) en ondernemer(s) het hiermee eens zijn.

Is de vraag vaag of te omvangrijk zodat er meerdere deelvragen nodig zijn, dan...

Actie

- Breng in beeld:
 - wat de aanleiding is/welk probleem opgelost moet worden;
 - in welk stadium het probleem zich bevindt (opstarten, ontwikkelen, uitvoeren);
 - of de vraag voortbouwt op eerdere projecten en zo ja, wat hier dan uitgekomen is;
 - wie erbij betrokken zijn en wat hun belangen zijn;
 - wat het krachtenveld van de belangen is;
 - wat de kansen en bedreigingen uit de omgeving zijn.
- Controleer de antwoorden bij alle betrokken partijen: student(en), docent(en), ondernemer(s).

Waar kunnen jullie concreet mee aan de slag?

Actie

- Formuleer een concreet project vanuit wat er speelt in de regio (vorige vraag) en wat jullie kunnen bijdragen (zie fase 1).
- Identificeer relevante deelvraagstukken (projecten) voor verschillende onderwijsniveaus.
- Benoem relevante belanghebbenden voor jouw vraagstuk (vorige vraag).
- Controleer bij alle directbetrokkenen van één project of ze het eens zijn met het project dat is geformuleerd (student(en), docent(en), ondernemer(s)).

Tools

1. Flyer "Leren in de regio": van kleine, eenvoudige tot grote, complexe regioleervraagstukken.
2. Van input naar impact: een checklist voor ontwerpen, monitoren en evalueren van een kennisarrangement.
3. Draaiboek regioleren, voorbeeld AOC Oost Almelo.
4. Format 1: Vraagverwerking: duiden van het type vraagstuk.
5. Format 2: Intake vraagkant: projectdefinitie, doelstelling en beoogd resultaat.
6. Netwerkanalyse.
7. Tijdlijnmethode.
8. Innovatiespiraal.

3

Verwachtingen afstemmen

Hoe maak je de onuitgesproken verwachtingen expliciet? Benoem rollen, resultaten, verwachtingen en verantwoordelijkheden!

Wie vervult welke rol in het project?

Actie

- Toets of alle betrokkenen het eens zijn over de werkelijke vraag (zie fase 2).
- Benoem expliciet wie de opdrachtgever is.
- Beschrijf de rol en verantwoordelijkheden van iedere betrokkene in het project, inclusief de student(en), docent(en) en opdrachtgever(s). Doe dit voor zowel projectuitvoering, begeleiding (op inhoud en proces) en beoordeling.

Wat zijn de verwachtingen?

Actie

- Breng de direct betrokken partijen bij elkaar.
- Bespreek wat ieders verwachtingen zijn ten aanzien van het resultaat en de samenwerking.
- Schrijf op bij welk resultaat iedere betrokkene tevreden is.
- Stem de verwachtingen op elkaar af.
- Leg vast en maak transparant waarop en hoe de student wordt beoordeeld.
 - Wat zijn de beoordelingscriteria?
 - Welke (tussen)producten en processen worden beoordeeld en wat is de weging?
 - Wie zijn de beoordelaars en hoe weeg je hun inbreng?

Heeft het project kans van slagen?

Actie

- Besluit of het doel, de belangen en de te verwachten resultaten op elkaar aansluiten.
Zo niet:
bespreek welke veranderingen in het doel en de te verwachten resultaten mogelijk zijn om wel overeenstemming te bereiken.
Zo ja:
- Teken een overeenkomst met alle direct-betrokkenen.
- Maak alvast afspraken over hoe resultaten bekendheid krijgen (zie fase 7).

Hoe voer je het project uit?

Actie

- Stel een projectplan op.
- Benoem welke stappen nodig zijn, welke activiteiten worden uitgevoerd en in welke volgorde, en maak daar een planning bij.
- Benoem wie voor welke stap verantwoordelijk is en wie wat uitvoert.
- Omschrijf wat de projectpartners zelf kunnen en wat niet.
- Omschrijf wat binnen/buiten het project valt.
- Organiseer een gezamenlijke aftrap.

Tools

1. Voortgangsdossier Game-Set-Match, met name de contractfase.
2. Format Leerofferte, voorbeeld AOC Terra.
3. Format Leerofferte, voorbeeld AOC Oost.
4. Format 3: Afspraken maken met alle partijen.
5. De wending in regiotransitie.
6. Processchema's voor het organiseren van regioprojecten (toolbox regioleren).
7. Voorbeeld regioleren in opleidings- en examenplan (toolbox regioleren).
8. Goede principes bij het vormgeven, begeleiden, monitoren en evalueren van kennisprocessen.
9. Van input naar impact: een checklist voor ontwerpen, monitoren en evalueren van een kennisarrangement.
10. Rubrics voor regioleren.

4

Samen werken aan de inhoud

Hoe komen we samen tot een inhoudelijk goed eindresultaat?
Vind en verbind kennis!

Welke kennis hebben we nodig om de vraag aan te pakken?

Actie

- Benoem samen met je projectteam welke kennis in je team aanwezig is.
- Inventariseer met je projectteam welke kennis ontbreekt en van buiten moet komen.
- Bespreek met de opdrachtgever en je team welke kennis of kennisbronnen hij kan aandragen.
- Identificeer overige kennisbronnen.
- Neem contact op met relevante belanghebbenden en kennisbronnen in de regio.
- Verzamel de benodigde kennis.
- Plan momenten in om te benoemen of er nog aanvullende kennis nodig is.

Hoe brengen we kennis samen?

Actie

- Plan, rooster en organiseer vaste momenten van gezamenlijk overleg en kennisdeling.
- Betrek alle relevante belanghebbenden bij het maken en tussentijds bespreken van (tussen) producten.
- Creëer met de verzamelde kennis een (tussen)resultaat.
- Ga continu door met het verzamelen en inbrengen van nieuwe relevante kennis.

Zijn we op de goede weg?

Actie

- Test de belangrijkste (tussen)resultaten steeds bij relevante belanghebbenden in de regio.
- Verzamel tastbare reacties op (tussen)resultaten.
- Gebruik de reacties om het resultaat te verbeteren.
- Leg het herziene tussenproduct opnieuw voor aan belanghebbenden.

Tools

1. Draaiboek kennisuitwisselingsdag (toolbox reguleren).
2. Netwerkanalyse.
3. Interviewtechnieken: krijg kennis boven tafel.
4. SWOT-analyse.

5

Enthousiast en betrokken blijven

Hoe zorg je ervoor dat iedereen gedurende het hele proces enthousiast en betrokken is en blijft?
Laat al tijdens het proces merken wat de winst van het project is!

Hoe krijg je de regio actief betrokken?

Actie

- Maak jezelf en je project zichtbaar voor de regio: laat zien wat je te brengen hebt. Social media biedt allerlei mogelijkheden om snel en creatief de aandacht te trekken van veel mensen.
- Help studenten goed voorbereid de regio in te gaan.
- Geef de opdrachtgever een actieve rol (begeleiding/feedback) gedurende het hele proces. Dus niet alleen aan begin en/of eind.
- Organiseer activiteiten waarbij je belanghebbenden actief betreft en aanspreekt.

Hoe zorg je ervoor dat het samenwerkingsproces in het team goed verloopt?

Actie

- Besteed aandacht aan het creëren van een veilige omgeving.
- Onderzoek of de verschillende rollen van een team goed verdeeld zijn in het team.
- Zorg ervoor dat de rol van procesbegeleiding goed geregeld is, bijv. met getrainde coaches.

- Bouw momenten in voor tussentijdse reflectie op het leren van alle betrokken partijen.
- Probeer onduidelijkheden te voorkomen of help ze uit de weg.
- Spreek elkaar aan op afgesproken rollen en verantwoordelijkheden en gebruik hierbij feedbackregels.

Hoe houd je iedereen enthousiast?

Actie

- Vier de successen in het team en met de regio.
- Plan vanaf het begin tussentijdse kennisdeelbijeenkomsten.
- Zorg ervoor dat ook de kleine stappen voor alle betrokkenen zichtbaar zijn.
- Informeer en betrek de geïnteresseerden uit de regio bij het project.
- Denk na over creatieve en aansprekende manieren om (tussen)resultaten te delen. Denk aan posters, flyers, social media, workshops, stand op een markt, diner pensent e.d.
- Deel de tegenslagen in het team, achterhaal de oorzaak en bedenk oplossingen in samenspraak.

Tools

1. Van input naar impact: een checklist voor ontwerpen, monitoren en evalueren van een kennisarrangement.
2. Veranderdriehoek.
3. Reflexieve monitoring.
4. Coherentiecirkel.
5. Tijdlijnmethode.
6. Leergeschiedenis.
7. Brochure "Doceren in regioleren".
8. Training voor docent in de rol van coach (toolbox regioleren).
9. Apps voor verschillende vormen van samenwerking.
10. Feedbackregels.
11. Belbin teamrollen.

6

Projectresultaat beoordelen en afronden

Hoe ronden we het project op een goede manier af? Meer dan zomaar een leuk projectje!

Gaat het eindresultaat aan de wensen van de opdrachtgever voldoen?

Actie

- Check binnen het team of het conceptproduct aan de vooraf gestelde verwachtingen gaat voldoen.
- Inventariseer wat nog ontbreekt en leg vast wat er nog moet gebeuren om aan de verwachtingen te voldoen.

Hoe leg ik de resultaten voor aan de opdrachtgever?

Actie

- Stem met de opdrachtgever af hoe en wanneer je het eindproduct gaat presenteren.
- Organiseer een slotbijeenkomst die inspirerend is voor alle betrokkenen. Laat zowel studenten als opdrachtgever hierin een actieve rol spelen.

Hoe beoordeel ik (de ontwikkeling van) de student?

Actie

- Beoordeel de student op de vooraf vastgestelde wijze en volgens de vooraf gestelde beoordelingscriteria (zie ook fase 3).
- Laat de opdrachtgever medebeoordelaar zijn. Is hij tevreden? Waarom wel/niet? (zie ook fase 3).
- Bespreek met de student hoe het projectresultaat bijdraagt aan zijn/haar competentieontwikkeling.

Hoe beoordeel ik het effect op de regionale ontwikkeling?

Actie

- Maak de meerwaarde van het projectresultaat voor de regio expliciet en leg dit vast.
- Formuleer samen met alle betrokken partijen vervolgvragen. Welke vragen liggen nog open na dit project? En voor wie zijn deze relevant (voor welke regionale partners en/of onderwijsniveaus)?

Tools

1. Formats koppeling regioprojecten aan werkprocessen (toolbox regioleren).
2. Voortgangsformulier Game-Set-Match: met name monitorings- en beoordelingsfasen.
3. Format 5: Leerresultaatformulier.
4. Coherentiecirkel.
5. Verschillende competentiemeters (toolbox regioleren).
6. Rubrics voor regioleren.
7. Voorbeeld regioleren in opleidings- en examenplan (toolbox regioleren).
8. Instructies voor inspectieproof beoordelen van regioleren (toolbox regioleren).
9. Meerwaardeformulieren uit "versterken van de positie van de school in de regio".

7

De resultaten verspreiden

Hoe zorg je ervoor dat de regio op de hoogte raakt van het project en de resultaten?
Maak je opbrengsten bekend!

Hoe communiceer je de resultaten naar de regio?

Actie

- Grijp terug op afspraken gemaakt in fase 3.
- Benoem voor wie (welke partijen) jullie resultaat interessant kan zijn.
- Maak, voor deze verschillende partijen, een populaire versie van het eindproduct die in vorm en inhoud is afgestemd op de gebruikers.
- Organiseer (slot)bijeenkomsten of sluit aan bij al bestaande bijeenkomsten om projectresultaten onder de aandacht te brengen.
- Nodig de pers uit bij (eind)presentaties.
- Meld over het project en de resultaten op social media.
- Bekijk voorbeelden van productpresentaties op www.groenkennisnet.nl/regioleren.

Hoe bundel je nieuwe kennis en inzichten?

Actie

- Vraag je af of je één zelfstandig project wilt communiceren of dat je resultaten van verschillende (deel)projecten samenvoegt.
- Identificeer de gemeenschappelijke deler van samenhangende projecten.
- Maak een product dat deze gemene deler handen en voeten geeft of beslis dat er een aanvullend project voor nodig is om deze "kop erop te zetten".

Zou je graag willen dat er een vervolg komt op dit project?

Actie

- Verplaats je in de opdrachtgever en bedenk wat deze nog meer zou willen weten.
- Bedenk, samen met je studenten, welke vervolgvragen interessant zouden zijn voor jouw studenten.
- Vertaal deze mogelijke vervolgprojecten in aantrekkelijke vragen en neem deze direct op in de presentatie van de resultaten aan externen.

Tools

1. Voorbeelden van productpresentaties via kenniswerkplaatsen: www.groenkennisnet.nl/regioleren.
2. Inspirerend voorbeeld: Kenniswerkplaats Noord-Holland Noord.
3. Draaiboek kennisuitwisselingsdag (toolbox regioleren).
4. Handleiding voor kennisdeling over de regio heen (toolbox regioleren).
5. Format 5: Leerresultaatformulier.
6. Format 6: Verslaglegging voor op de website.

8

Leren voor een volgende keer

Hoe zorg je ervoor dat ieder volgend project nog beter verloopt?
Benoem jullie leerervaringen, mislukkingen en succesfactoren!

Wat was succesvol en wat waren de mislukkingen?

Actie

- Organiseer een evaluatiemoment/ bijeenkomst met zoveel mogelijk direct-betrokkenen.
- Ontwikkel (standaard)evaluatiemateriaal voor alle betrokkenen bij regioleren.
- Zet evaluatie-enquêtes uit om ieders ervaringen boven tafel te krijgen.
- Breng met alle betrokkenen in kaart wat er goed en niet goed ging gedurende het project. Denk zowel aan de inhoud als aan het proces.
- Selecteer uit bovenstaande lijst de successen en mislukkingen waar jij een invloed op hebt gehad (m.a.w.: Waar kan ik iets aan doen?).

Wat heeft iedereen geleerd en waardoor?

Actie

- Omschrijf wat het project jou en je studenten heeft opgeleverd.
- Maak een vergelijking tussen de verwachtingen (fase 3) en wat het project je heeft opgeleverd.
- Maak leerverrassingen expliciet: wat is er geleerd/ontdekt/ontwikkeld zonder dat dit verwacht was?

- Organiseer een interne bijeenkomst op school om de meerwaarde en leereffecten van regio-projecten samen helder te krijgen.
- Vertaal deze leereffecten naar (1) afspraken over reguleren in de school, (2) beoordelingsrichtlijnen voor reguleren en (3) communicatiemateriaal richting collega's.

Wat doen we de volgende keer anders?

Actie

- Vertaal je leerervaringen naar concrete acties voor een volgend project en leg ze vast. Wat moet een volgende keer zeker weer gebeuren en wat moet er extra of anders? Benoem acties voor:
 - docent(en),
 - student(en),
 - ondernemer(s) / opdrachtgever(s),
 - overige partijen.

Tools

1. Goede principes bij het vormgeven, begeleiden, monitoren en evalueren van kennisprocessen.
2. Van input naar impact: een checklist voor ontwerpen, monitoren en evalueren van een kennisarrangement.
3. Tijdlijnmethode.
4. Leergeschiedenis.
5. Voortgangsformulier Game-Set-Match (met name leerverrassingen).
6. Format 5: Leerresultaatformulier.

9

Doorpakken

Hoe zorg je ervoor dat de betrokken partijen in de regio de resultaten gaan toepassen en er animo blijft voor nieuwe projecten? Bouw aan je netwerk!

Vind je het belangrijk dat er voortgebouwd wordt op projecten? En vind je een duurzame relatie met de regio belangrijk?

Actie

- Maak de borging van projectresultaten en het warm houden van netwerken tot een taak (in uren) binnen het (docenten)team.

Hoe zorg je ervoor dat projectresultaten gaan leven en blijven leven?

Actie

- Maak direct betrokkenen of enthousiaste gebruikers mede-eigenaar van het eindproduct.
- Bedenk samen hoe dit product concreet ingezet, ingebed en gebruikt kan worden in de school/regio. Ook na afloop van dit project.
- Vertaal enthousiaste intenties in concrete afspraken.

Hoe kweek je animo voor vervolprojecten?

Actie

- Maak duidelijk welke vragen jullie project (deels) heeft beantwoord en formuleer concrete vervolgvragen die nog onbeantwoord zijn.

- Laat zien hoe een vervolg kan worden aangepakt.
- Identificeer en leg vast wie verantwoordelijk is voor die vervolgvragen en -acties.

Hoe bouw je hechte relaties op?

Actie

- Werk aan je netwerk.
- Volg een netwerkcursus.
- Maak echt iets moois van de slotbijeenkomst.
- Blijf actief informatie verspreiden en blijf regionale partners uitnodigen voor projectpresentaties.
- Zorg dat regionale partners jou/de school kunnen vinden.
- Maak duidelijk dat je je als school verantwoordelijk voelt voor de ontwikkeling van de regio.

Tools

1. Brochure "Doceren in regioleren".
2. Netwerkcursussen.
3. Inspirerend filmpje: Kenniswerkplaats Noord-Holland Noord.
4. Handleiding "Bouwen aan een kennisagenda voor de regio" (toolbox regioleren).
5. Handleiding voor kennisdeling over de regio heen (toolbox regioleren).
6. Format 6: Verslaglegging voor op de website.

Waar vind je de tools?

Flyer "Leren in de regio"

Van kleine, eenvoudige tot grote, complexe regioleervraagstukken edepot.wur.nl/206671

Toolbox regioleren

Allerlei tools passend bij verschillende fasen, zoals:

- Draaiboek regioleren
- Formats koppeling regioprojecten aan werkprocessen
- Processchema's voor het organiseren van regioprojecten
- Docent in rol van coach: trainingsmogelijkheden
- Instructie inspectieproof beoordelen van regioleren
- Voorbeeld regioleren in opleidings- en examenplan
- Voorbeelden van competentiemeters voor regioleren
- Draaiboek kennisuitwisselingsdag
- Handleiding voor kennisdeling over de regio heen
- Handleiding bouwen aan een kennisagenda voor de regio groenkennisnet.nl/dossiers/Pages/toolboxen_regioleren.aspx.

Themasite regioleren

Allerlei tools voor student, docent, organisatie en regio in regioleren groenkennisnet.nl/regioleren.

Relevant voor het gehele regioleerproject en -proces

- Goede principes bij het vormgeven, begeleiden, monitoren en evalueren van kennisprocessen edepot.wur.nl/29235 (blz. 15)
- Van input naar impact: een checklist voor het ontwerpen, monitoren en evalueren van een kennisarrangement, zoals in regioleren edepot.wur.nl/42226 (blz. 33)
- Draaiboek regioleren. Voorbeeld AOC Oost Almelo groenkennisnet.nl.

Versterken van de positie van de school in de regio

- inclusief verschillende "meerwaardeformulieren" edepot.wur.nl/249124.

Optimaal leren in regioleren

Wat kunnen studenten leren in regioleren en hoe leren ze het meest? groenkennisnet.nl/dossiers/Pages/optimaal-regioleren-leeropbrengst-inrichtingskenmerken-regioleren.aspx

Inspiratie filmpje Kenniswerkplaats Noord-Holland Noord

youtube.com/watch?v=pITRim4_13U

Waar vind je de tools (2)

Tools uit de Groene Kennispoort Twente ondersteunend voor verschillende fasen

- Format 1: Vraagverwerking edepot.wur.nl/283956
- Format 2: Intake vraagkant voor opdrachtomschrijving edepot.wur.nl/283957
- Format 3: Afspraken maken met alle partijen edepot.wur.nl/283958
- Format 4: Leerofferte Student edepot.wur.nl/283959
- Format 5: Leerresultaatformulier edepot.wur.nl/283960
- Format 6: Verslaglegging website edepot.wur.nl/283961

Netwerken met vrije actoren: een variatie aan werkvormen voor effectief en efficiënt samenwerken

- Netwerkanalyse (blz. 13)
- Innovatiespiraal (blz. 17)
- Veranderdriehoek (blz. 33)
- Coherentiecirkel (blz. 37)
- Tijdlijnmethode (blz. 49)
- Leergeschiedenis (blz. 51)

agrocenter.nl/netwerkwijzer/Netwerkgereedschap.pdf

Voortgangsdossier Game-Set-Match met contract-, monitorings- en beoordelingsfase en leerverrassingen

edepot.wur.nl/245223

Met handleiding op edepot.wur.nl/279413

Format Leerofferte, voorbeeld AOC Terra

edepot.wur.nl/247281

Format Leerofferte, voorbeeld AOC Oost

groenekennispoort.nl

De wending in regiotransitie

www3.lei.wur.nl/agrocenter/De_wending_in_regiotransitie.pdf

Doceren in regiolen

9 docentrollen, -taken en -competenties

edepot.wur.nl/280437

Reflexieve monitoring

wageningenur.nl/en/show/Reflexive-Monitoring-in-Action.htm

Apps voor verschillende vormen van samenwerking

conversationprism.com/wp-content/uploads/2013/07/JESS3_BrianSolis_ConversationPrism4_WEB_2880x1800.jpg

Zoektermen

- Belbin teamrollen
- Feedbackregels
- Interviewtechnieken
- Enquête maken (Survey Monkey)
- SWOT-analyse
- Diner pensent
- Rubrics voor regiolen